

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

ISU LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXX

Price 25c

Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, September 13, 1983

Nr. 173

DRŪZŲ KARIAI ATIMA GINKLUS IS LIBANIEČIŲ

IS VLIKŲ TARYBOS POSEDŽIO

Keli žodžiai apie VLIKą. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas buvo sukurtas po ilgų tarpgrupinių derybų Lietuvoje, vokiečių okupacijos bėgyje, 1943 metų lapkričio mėnesio 25 dieną. Jis buvo visos lietuvių tautos pripažintas kaip negincijamas antinacinės rezistencijos vadovas. Remdamasis Lietuvoje veikusių partijų pripažinimu, jis anuo met ir iki šiai dienai atstovauja lietuvių tautos politinę valią — būti nepriklausoma ir laisva tauta su savo valstybe ir laisvai, demokratiškai renkama vyriausybe. Šią pareigą VLIKas tęsia, kaip tautos politinės valios reikšėjas užsienyje.

Ne visuomet VLIKo struktūra buvo tokia, kokia ji dabar yra, bet per keturiasdešimt nelengvų emigracijos metų, VLIKas niekad neapleido savo pagrindinių tikslų — atstovauti ir ginti lietuvių tautos politinius interesus užsienyje, ir juos visuomet kantriai vykdė. VLIKui tolygios politinės atstovybės neturi nei latviai, nei estai, nes jie niekad nepajėgė okupacijų bėgyje sudaryti vieningų vadovybių. Dėl to ir užsienio vyriausybė akyse latvių ir estų yra priimami kaip išėjusių mažumų organizacijos, o ne kaip tautos atstovybės, kuria daugelio valstybių yra pripažintamas VLIKas.

Dabartinėje VLIKo struktūroje VLIKo organizacija yra dalyje. Jos politinio darbo tvarkytojai ir vykdytojai yra žinomi bendru VLIKo vardu, o jos šėsu teikimo organizacija yra žinoma Tautos Fondo vardu.

Pats VLIKas yra trijuose asmenyse: VLIKo valdyba yra nuolatine darbu vykdytoja ir šių reikalų aptarėja. Valdybą prižiūri kas du mėnesius susirenkanti VLIKo taryba, o abiejų šių institucijų darbo kryptį nustato metinis VLIKo sudarančių grupių atstovų susaizavimas — seimas. Pagrindinis ir kasdieninis VLIKo darbas yra vykdomas VLIKo valdybos. Valdyba turi pastovią raštinę Vašingtone, kuri atlieka korespondenciją, leidžia Eltą įvairiomis kalbomis, paruošia valstybių vyriausybės skiriamus raštus, memorandumus ir vykdo kitus reikalus.

VLIKo valdyboje šiuo metu yra devyni žmonės. Jos nariai dirba savo pareigų apimtyje, atlieka kai kuriuos darbus VLIKo raštinėje, talkina Eltos redakcijoje ir savo kolektyviais nutarimais nustato darbų tvarką, pobūdį, paskirstymą. Šiuo būdu daugelis VLIKo valdybos narių

atlieka ir raštinės darbus. Pati raštinė yra tvarkoma apmokamo ir pastovaus tarnautojo — reikalų vedėjo.

Jeigu vadovautumėmės grynai formaliais reikais, pats VLIKas (visuose savo asmenyse) yra vadovaujantis komitetas, kuris gali susirinkti bet kokioje pasaulio vietoje ir kuris yra atsakingas jį sudarančių grupių vadovybėms. Tautos Fondas, gi, yra pelno nesiekianti organizacija, kurios turtas yra įstatymškai apsaugotas ir jo medžiaginė ir lėšų apyvarta yra valdžios įstaigų kontrolėje. Praktiškai, Tautos Fondo vadovybės sudarymui didžiausią įtaką turi VLIKo valdyba, kuri šiuo būdu jungia VLIKą su Tautos Fondu. Tautos Fondą remia aukomis visos pasaulio lietuvių, nes VLIKas dirba viso pasaulio valstybių plotmėje.

(Nukelta į ketvirtą puslapį)

POPIEŽIUS LANKO AUSTRIJĄ

VIENA. — Popiežius Jonas Paulius II atvyko trim dienom į Austriją, kad galėtų turti kelti žodį žmonijai. Sekmadienį popiežius aplankė 300.000 Austrijos gyventojų. Lijo smarkus lietus, bet popiežiaus pasiklausyti į Dunojaus pakrasti susirinko milžiniška minia.

Pasibaigus kalbai, popiežius buvo nuvežtas į Habsburgų imperijos rūmus ir puikiausiame kambaryje pasakė kalbą prezidentui Rudolfui Kirchschrangeriui ir kitiems Austrijos vyriausybės, parlamento ir partijų vadams. Popiežius juos pagyrė, kad jie atidavė valstybės duris tiems, kurie bėga nuo politinio persekiojimo. Per paskutinius tris dešimtmečius austrai davė prieglaudą čekams, vokiečiams, lenkams, žydams...

— Dr. Danguolės Tamulionytės paruošio naujo vadovėlio nemokantiems lietuviškai "Lietuviai norime ir būti" pristatymą ruošia Lietuvių Mokytojų Sąjunga ir LB švietimo taryba š.m. rugsėjo 18 d. 3 val. popiet Jau-nimo Centro kavinėje. Dalyvaus ir autorė. Knygą aptars mokytoja Nida Masiulytė. Bus trumpa mininė dalis ir kavutė.

John Vorster

Įtakingas Pietų Afrikos politikas, buvęs užsienio reikalų, teisingumo ministeris ir net premjeras J. Vorster mirė nuo encefalito, sunkios plaučių ligos.

Vakar, rugsėjo 12 d., Chicago sulaukė 150 metų. Chicago išaugo į vieną didžiausių susisiekimo centrų pasaulyje.

JAPONŲ JŪROJ RASTAS RUSŲ NU-ŽUDYTOS KANADIETĖS LAVONAS

SOVIETŲ AMBASADORIUS PRANEŠĖ JAPONAMS, KAD JIEMS BUS ATIDUOTOS RASTOS LĖKTUVO DALYS

TOKIO, Japonija. — Japonų jūroje, Omu pakraštyje, priklausantame Japonijai, rastas kanadietės Mary Jane Hendrie lavonas. Josios drabužių kišenėje rasti asmens dokumentai, rodantieji, kad ji gimė 1957 m. rugsėjo 13 dieną. Ten yra josios fotografija ir pasakytas, kad josios akys yra mėlynos.

Japonai viską sudėjo į karštą, jį gerai uždarė ir išsiuntė į Tokiją, kad vyriausybė įteiktų Pietų Korėjos vyriausybei.

Sovietų Sąjungos ambasadorius Tokijo mieste pranešė Japonijos vyriausybei, kad Sovietų Sąjunga įteiks japonų vyriausybei viską, kas priklausė Pietų Korėjos keleiviniam lėktuvui. Pietų Korėja neturi diplomatinio santykių su Sovietų Sąjunga, todėl Pietų Korėjos vyriausybė prašė Japoniją rūpintis visais numušto keleivinio lėktuvo reikalais. Ambasadorius pranešė, kad Sovietų vyriausybė informuos Japoniją apie viską, liečiantį keleivinį Pietų Korėjos lėktuvą.

Japonų laivai patruliuoja Japonų ir Ochoko jūr vandenį, siekiant surasti bet kokius nukritusio lėktuvo gabalus. Vieno vietoje, pačiame pakraštyje, japonai rado dalį nukritusio lėktuvo uodegos. Kitoje vietoje rado popierinių puodelių saują. Ant puodelių atmuštas Pietų Korėjos keleivinės aviacijos ženklas. Sovietų valdžia taip pat rado dalių, priklausių numuštam lėktuvui.

Tėvas ramina, sužinojęs apie dukrą

Toronto, Ont., Thomas Hendrie, nors labai nuliūdęs, bet dabar ramina, gavęs žinią, kad rastas jo dukters Mary Jane lavonas. Iš pradžių jis labai sielosi ir nežinojo tikro jos likimo. Tėvas žinojo, kad ji skrido į Japoniją minėtu lėktuvu, bet nesitikėjo rasti josios palaikų. Paaikėjo, kad praėjus savaitę galį vanduo išplovė ant Omu pakrantes Mary Jane Hendrie palaikus ir pagal rastus dokumentus teko nustatyti asmens tapatybę.

Mary Jane Hendrie baigė Ontario universitetą ir gavo darbo Japonijoje. Ji rinko ekonominę medžiagą vienam britų institutui. Be to, ji Tokijo mieste turėjo sužadėtinį, Kanados korejiečių Sun Bai Kim. Josios tėvas Thomas Hendrie yra Salt Lake City ligoninės laboratorijos vedėjas.

KARDINOLAS JAIME SIN PRAŠO TAIKOS

MANILA. — Filipinų kardinolas Jaime Sin prašo gyventojus užmiršti neapykantą ir pyktį, ir vieningai dirbti bei siekti gerovės.

Nušovus senatorių B. Aquino, visas kraštas užsidėgė didele neapykanta prieš dabartinius krašto valdovus. Kardinolas tvirtina, kad neapykanta nieko gero neatneš. Jis pataria visiems užmiršti. Kardinolas supranta, kad krašto gyventojams ir B. Aquino šeimai jo nužudymas yra didelis smūgis, bet kiekvienam turi būti aišku, kad neapykanta niekam nepadės.

Kardinolas Sin, kalbėdamas

PRIĖMĖ KOMUNIJĄ, KIRS DEMONSTRANTAMS

SANTIAGO. — Čilės prezidentas A. Pinochet sekmadienį minėjo savo 10 metų krašto valdymo sukaktį.

Šia proga gen. Pinochet pareiškė, kad jis valdys kraštą iki 1989 metų, kaip sako dabartinė konstitucija. Jis valdys kraštą dar šešerius metus, paruoš kraštą prie demokratinės santvarkos ir leis kraštui valdytis demokratiškai.

Krašto gyventojai kiekvieną mėnesį suruošia vis didesnes demonstracijas, kuriose reikalaujama, kad gen. Pinochet pasitrauktų. Pagal jo įsakymą griežtai laikytis su demonstrantais, pastaruoju laiku jau nušauti 43 krašto gyventojai. Protestuotojai vis garsiau reikalauja, kad Pinochet paliktų krašto žmonių išrinkti savo vyriausybę. Net keli generolai patarė jam atsistatydinti ir išvažiuoti užsienį, bet prezidentas vis priešinosi tokiam pasiūlymui.

Amerikos kariuomenės vadovybė nepatenkinta Libano kariuomenės daliniais, nepajėgiančiais apsiginti Amerikos gamybos tankais. Sekmadienį drūzai iš libaniečių atėmė keturis tankus.

Amerikos žvalgybos lėktuvas neturėjo jokių ryšių su numuštu Pietų Korėjos keleiviniu lėktuvu.

katedroje, sluostė ašaras. Jis nepajėgė jų sulaukyti. Bažnyčia taip pat rauduoja kardinolo kalbos metu. Visi suprato, kad Filipinuose reikia pradėti atstatyti tvarką, ir negalima toliau tęsti beprasmių žudynių.

DRŪZAI ATĖMĖ TANKUS, ŠARVUOTAS MAŠINAS

MARINAI IMASI PRIEMONIŲ SUVALDYTI PROVOKATORIUS DRŪZUS IR ŠIJTUS

BEIRUTAS, Libanas. — Pačiame mieste organizuoti Libano kariuomenės daliniai įvedė tvarką miesto gyvenimui normalė. Jeigu provokatoriai pakelia galvą, tai kariuomenės daliniai siunčiami į neramumų vietą ir viską apramina.

Visai kitaip stovi reikalai už miesto ribos. Vietomis apylinkės valdė drūzai, kitose vietose — krikščionys falangistai, o dar kitur išsimėtė Libano kariuomenės daliniai. Sekmadienį vyko gana aštrus susišaudymas su pirmyn žygiuojančiais drūzais.

Paaikėjo, kad gerai organizuoti ir ginkluoti drūzai atėmė iš išsiblaškiusių Libano kariuomenės dalinių keturis kariuomenės tankus, šešis šarvuotus automobilius ir didelį kiekį amunicijos. Drūzai užpuola libaniečius nakties metu, snaudžiančius, pervargusius. Atimtus automobilius drūzai tuojau paleidžia darban. Jie žino kaip juos vartoti. Bet su Amerikos tankais kiek sunkiau. Tankų jie neįmoka vartoti. Drūzai apie juos praneša savo vadovybei ir laukia atvykstančių specialistų, kurie gali vykusiai naudoti Amerikos gamintus tankus.

Sekmadienio vakarė drūzai paleido kelių šimčių amerikiečių ginklų aerodromą. Drūzai nesužėdė nė vieno, marino, bet nakčia visus sukėlė ant kojų. Tai didelis pasipiktinimas. Marinai nenori būti kvailais atsarginiais, kuriuos drūzai galėtų apšaudyti, kai jie tikrai nori. Drūzų vadai pradžioje nešaudyti į marinus, bet jie apsisuka, užmiršta pažadą ir leidžia artilerijos šūvių į aerodromą. Marinai prašo vadovybę leisti jiems išeiti iš miestų ir likviduoti visus

provokatorių lizdus, kad jie niekad daugiau nebešaudytų į aerodromą apsaugas. Marinai supranta, kad tai provokatorių darbas, bet turėtų užtekti tas provokacijas kartoti.

Marinų viršininkas pirmadienį nuvyko pas Libano premjerą išaiškinti šį klausimą. Jeigu vyriausybė negali suvaldyti savo piliečių, marinai bus ir toliau apšaudomi, tai JAV atsauks marinus namo. Jeigu marinai reikalingi taikai įvesti, tai reikės kitaip į reikalą žiūrėti, nes marinai ateityje neieš niekam jų provokuoti, kaip dabar drūzai daro.

Pirmadienio ryte marinų sprausminiai lėktuvai praskrido Beiruto padangėmis. Jie apskrido aplinkui miestą, kad drūzai ir šijitai geriau žinotų apie marinų tikrą galią.

Iki šio meto buvo iškelti į padanges keli drūzų artilerijos centrai, bet dabar eis į padanges visą jų laikoma sritis. Visi žino, jog tos provokacijos buvo Sovietų agentų planuotos.

Sovietų ginkluotų pajėgų provokacija buvo Pietų Korėjos lėktuvo nušovimas, o dabar Sovietų agentai provokuoja drūzus, kad pulktų naujai suorganizuotos Libano kariuomenės dalinius ir apšaudytų Amerikos marinus.

Dalis naujai atvykusių marinų jau iškelti aerodromo srityje. Manoma, kad jiems teks išvalyti drūzų ir šijitų laikomas pozicijas.

— Artistė Elizabeth Taylor serga, negalės pasirodyti Chicago teatre, kaip buvo planuota.

— Pirmadienį aukso uncija kainavo \$417.

George Bush

Viceprezidentas George Bush neseniai grįžo iš kelionės po Europą, o vakar ir vėl išskrido į Maroką. Afrikos ir laisvojo pasaulio apsaugos reikalais.

KALENDORĖLIS

Rugsėjo 13: Eugenija, Girutė, Birmantas, Tolminė, Gubas, Daurutė.

Saulė teka 6:28, leidžiasi 7:05.

Oras šiltas, vėjotas.

DĖDĖ JONAS JOKUBONIS

Mano tėvas Stasys Jokubonis sari būdavo lengva nueiti, bet turėjo du brolius: Juozą ir Joną. Kai pasnigdavo daugiau sniego, Juozas buvo vyriausias, tai senelis, jį laikė ūkiui tvarkyti. Jis turėjo valaką žemės rytiniame Kubilių kaimo gale.

Visi jo sūnūs baigė Papilio valsčiaus mokyklą. Tačiau vadinosi volostnaja škola. Negalėjo pasakyti, koks joje buvo mokslas, bet manė, jog tai pradinė mokykla. Vaikai, pramokę skaityti, rašyti ir skaičiuoti. Joje mokiniai, susipažinę su pagrindiniais mokslo dalykais.

Kas turėjo progos eiti į valsčiaus mokyklą ir ją baigti, tai jau skaitėsi mokyto žmogumi. Man neteko jos baigti, nesėjau tikslai porą nepilnų savaičių, bet ir tos kelios dienos man padėjo.

Mano dėdė Jonas ir mano tėvas Stasys baigė Papilio mokyklą. Senelis planavo juos išleisti į žmones, o Juozą norėjo palikti ūkiui tvarkyti.

Dėdė Jonas, baigęs Papilio mokyklą, buvo išvežtas į Novo Aleksandrovsno miesto mokyklą. Ji vadinosi gorodskaja škola. Berniukai, baigę miesto mokyklą, galėjo būti į universitetą.

Galima supaprastinti, kad miesto mokykla galėjo priimti įvairias gimnazijas. Jeigu vėliau gimnazija baigusieji galėdavo stoti į universitetą ir miesto mokyklą baigusieji turėjo tas pačias teises, tai abi mokyklos paruošdavo berniukus universitetui.

Dėdė Jonas dar buvo nebaigęs Novo Aleksandrovsno miesto mokyklos, o senelis ten nuvežė ir mano tėvą Stanislovą, kaip mokyklą jį vadino. Jis gerai baigė Papilio mokyklą, tai mokytojai seneliui patarė leisti į Novo Aleksandrovsną.

Turtingesni žmonės savo vaikus Novo Aleksandrovske laikydavo miesto mokyklos bendruomenėje, bet senelis nepajėgė tiek daug mokėti. Seneliui parėjusi žmonės padėjo surasti vietos, pas arti miesto gyvenančius ūkininkus. Jis pirmą vyresnįjį, o vėliau abiem nuvežė savo maitisto iš namų. Paimdavo, rengei kepurėmis apmėtyti į vėdavo ir nuveždavo. Jis ūkininkus, o vėliau prašė Ameriką, ko gaudavo smulks ir kitokio maitisto. O vėliau ir mano tėvas nuveždavo pas tą patį ūkininką, grįžo į Kubilius.

Jie abu ten gyveno, mailinosi ir mokėsi.

Jedviem kasdien reikėdavo mokyklą. Rudenį ir pavasarį.

Tas ūkininkas, pas kurį dėdė ir tėvas mokėsi, buvo lietuvis. Tarp savęs jis kalbėjo lietuviškai, bet jis bandė pramokti lenkiškai. Mano dėdė ir tėvas Papilyje buvo pramokę gerai lenkiškai kalbėti. To ūkininko siška, bet mokytojai kalbėjo lenkiškai, tai abu broliai gerai lenkiškai kalbėjo. To ūkininko lenkų kalba buvo lauzyta, sunkiai suprantama, tai tėvas ir dėdė tarp savęs šaipydavosi iš to ūkininko lenkų kalbos. Kartais jį pataisydavo, kaip lenkiškai reikia pasakyti, bet kai jis visvien blogai išdardavo, tai turėjo progos pasijuokti. Ne iš lenkų kalbos, bet iš ūkininko.

Kai Lietuva pasiskelbė nepriklausoma, tai Novo Aleksandrovskas atiteko lietuviams. Jie tuojau Novo Aleksandrovska pavadino Ežerėnais. Tai buvo ežerų kraštas.

Dėdė baigus miesto mokyklą, senelis susirgo ir mirė. Dėdė Jonas buvo planavęs stoti į aukštesnę mokyklą, bet brėvo priverttas pakeisti savo planus.

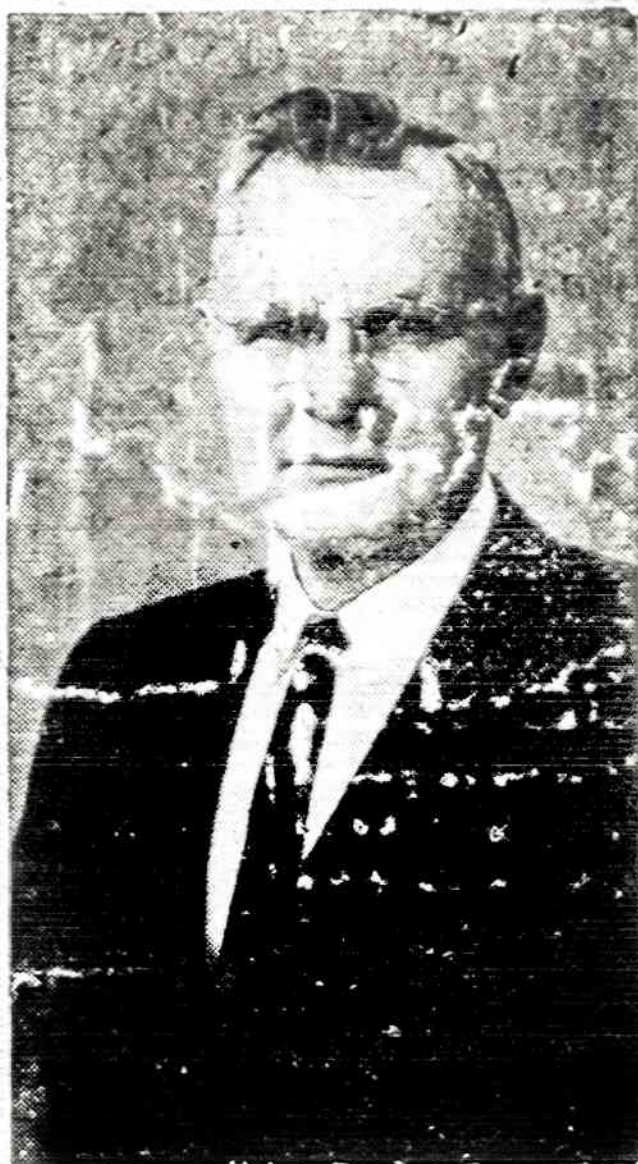
Ne tik dėdė, bet ir mano tėvas baigė savo mokyklą Novo Aleksandrovske. Abu parvažiuavo namo. Kurį laiką jie dirbo ūkiuose, o vėliau mano tėvas išvažiavo į Rygą darbo ieškoti ir mokyti, jei galės.

O mano dėdė Joną pašaukė caro kariuomenė. Jis buvo pasiųstas mokytis, o senelis ten nuvežė ir mano tėvą Stanislovą, kaip mokyklą jį vadino. Jis gerai baigė Papilio mokyklą, tai mokytojai seneliui patarė leisti į Novo Aleksandrovsną.

Turtingesni žmonės savo vaikus Novo Aleksandrovske laikydavo miesto mokyklos bendruomenėje, bet senelis nepajėgė tiek daug mokėti. Seneliui parėjusi žmonės padėjo surasti vietos, pas arti miesto gyvenančius ūkininkus. Jis pirmą vyresnįjį, o vėliau abiem nuvežė savo maitisto iš namų. Paimdavo, rengei kepurėmis apmėtyti į vėdavo ir nuveždavo. Jis ūkininkus, o vėliau prašė Ameriką, ko gaudavo smulks ir kitokio maitisto. O vėliau ir mano tėvas nuveždavo pas tą patį ūkininką, grįžo į Kubilius.

Jie abu ten gyveno, mailinosi ir mokėsi.

Jedviem kasdien reikėdavo mokyklą. Rudenį ir pavasarį.

Jonas Jokubonis

nus ir tvartus. Dėdė Jonui reikėjo pradėti iš naujo. Jis nenorėjo pyktis, bet su vyresniuoliu savo broliu nesugyveno.

Dėdė Jonas jau buvo matęs daugiau pasaulio, matė kaip kitur žmonės gyvena, tai nutarė pasistatyti namą. Savo kelionėse jis matė labai gerai suplanuotą namą. Kubiliuose buvo įvairaus molio, bet buvo ir tokio, kurį galėjai gerai suplakti. Dėdė Jonas pats viską suplanavo ir pasistatė gražų namą. Vasarą būdavo vėsus, karštis nepraeidavo, o žiemą būdavo šiltas. Labai mažai malkų tereikėdavo jį apšildyti.

Pasistatė namą ir buvo labai patenkintas, kad nereikėjo tame pačiame name su broliu Juozu gyventi. Jis rengėsi skirtis. Susirado mano tėvą Rygoje. Jis ten dirbo ir mokėsi. Aptarė, kad kiekvienas gaus po trečdalį senojo žemės. Dėdė Jonas nutarė vesti. Biržų valsčiuje susirado žmoną, kurios tėvai apžiūrėjo namą, davė dukrai pasogos. Atėdama į Kubilius, jį nėjo tuštumomis. Dėdė Jonui buvo smagu pradėti gyvenimą.

Gyvenimas turėjo būti laimingas, bet taip jam neišėjo. Beveždamas medžių tvartams, žiemą pašalo, susirgo, ir neatsigavo. Dėdė mirė. Jį palaidojė. Liko našlė, kuri viena gyventi nenorėjo. Jai reikėjo išmokėti.

Dėdė Juozas pasikvietė mano tėvą ir sakė, kad turime išmokėti našlei 400 rublių. Po 200 kiekvienas. Mano tėvas pajuto,

kas gali atsitikti. Jo brolis Juozas gali paimti Jono žemę ir gali uždėti paskolą ant tėvo žemės. Jis pinigų neturėjo. Paprašė vėno kito Kubilių gyventoją, kad paskolintų reikalingus 200. Bet jis taip pat patyrė, kad brolis Juozas vaikščioja pas turtingesnius ūkininkus ir prašo mano tėvui neskolinti. Ši žinia jį smarkiai sukrėtė. Jis žinojo, kad prastis ir savo žemę.

Patekęs beviltiškon būklėn ir nežinodamas ką veikti, nuėjo į jaują, užsidarė duris ir pradėjo dainuoti. Jis turėjo gerą ir stiprų balsą, dainuodavo mokyklos choruose. Jis norėjo savo nerimą išlieti stiprių balsu. Bedainuodamas užgirdo, kad kažkas daužo jaujos duris. Nustojo šūkavęs ir atidarė duris.

— Ką tu čia vienas dainuoji? — paklausė Kubilių ūkininkas I. Aukštikalnis.

— Esu bėdų, noriu, kad daina mane išgelbėtų.

— Kas tau yra? — toliau klausė iš lauko namo eidamas kaimynas.

Tėvas jam papasakojo visą teisybę. Neturėjo 200 rublių išmokėti išsinčiai dėdės Juozo žmonai. Dėdė Juozas paims jo sios trečdalį ir uždės leteną ant jo trečdalo valako.

— Kiti neskolina, bet aš tau paskolinsiu, — tėvui tarė Aukštikalnis, — tikslai tu jaujoje nedainuok.

Tėvas parašė jam 200 rublių vekselį, o Aukštikalnis atskaitė jam 200 rublių. Kitą savaitę j

Lietuvių šalps draugija "Labdara"

Mielosios ir mieileji "Labdara" draugijos narsės, nariai ir rėmėjai!

Prasidėjo nauji 1983/84 mokslo metai. Padidėjo rūpesčių tėvams, mokytojams, globėjams. Lietuviams rūpesčių dar daugiau. Jie tenka pasirūpinti, kad vaikai, be bendro išsilavinimo, gyvenamųjų kraščių mokyklose galėtų lietuvių kalbą ir istoriją pastudijuoti.

Ir kai dažnai nesundiname, kad senesnei kartai pasalinus, sunku su lietuviškai veiklai įsiliūti, tai tokie sugestvyvumai tik dalinai patiesinami. Turime priešingų džiugų pavyzdžių. Šiais metais statistiniai keitėsi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba. Į naująją valdybą šrinkti septyni jaunesnės kartos akademikai, pasiekę aukštojo išsilavinimo Vakaruose. Panašiai Vokietijoje. Dabar lietuvių visuomenės priešakinėse pozicijose akademikai, daugumojė

Pasvalio teismą prisirinko daug žmonių. Visi žinojo, kad tėvas neturi pinigų, o jo brolis Juozas ištraukdavo iš kišenės 200 rublių ir kaimynams rodydavo. Kai kam jis priminė, kad bus valakininkas.

Teisme iš anksto viskas jau buvo paruošta. Teisėjas buvo pasirodęs dalyti Jokubonių valaką. Teisėjas paklausė Juozo Jokubonio, ar jis turi 200 rublių išmokėti. Dėdė Juozas atskaitė ir padėjo pinigų teisėjui ant stalo. Likusius pinigų jis laikė rankoje.

Tada teisėjas iššaukė mano tėvą ir paklausė, ar jis turi 200 rublių. Tėvas atsikvėpė, priejo prie teisėjo, išsitraukė pinigų iš kišenės, atskaitė ir padėjo teisėjui ant stalo 200 rublių.

Dėdė Juozas visą pabalę, o teisėjas paskelbė:

— Keturi šimtai rublių bus sumokėti našlei Jokubonienei, buvusiai Jono žmonai, o valakas bus padalytas pusiau — viena dalis Juozui Jokuboniui, o kita dalis Stanislovui Jokuboniui.

Vėliau kelis kartus aš girdėjau tėvą, pasakojantį draugams šį Aukštikalnio žingsnį ir teisėjo sprendimą.

Pasirodo, jog Aukštikalnis dėdės Juozo nemėgo. Jis buvo labai žiaurus su savo broliais ir net su kaimynais. Paprastai lietuvių kaimiečiai yra geri žmonės, bet kai tenka ūkį dalytis, tai visuomet kyla labai karštų ginčų, kurie niekad nesibaigia.

Jonas Jokubonis

Vasario 16 gimnazijos auklėtiniai. Kituose kraštuose panašūs reiškiniai. Maži skirtumai net už geležinės uždangos.

Paminėsim Lenkijos lietuvių. Apie veikiantį Punske lietuvių licejų (gimnaziją) rašo "Ausra" (Seinų 1983 m. nr. 2 psl. 17): "Mokykla atlieka vistik gerą darbą. Didelė dalis mūsų mokyklos absolventų, baigę mokyklą, grįžta į savąjį kaimelį. Ta meilė tėvų žemei, gal šeimoje uždegtą, kurstoma ir mokykloje, ir daug kas nelieka jai abejingas. Per 26 savo egzistavimo metus Punsko licejus ir gyvenimą išleido 431 absolventą. Dalis jų ėmėsi studijų aukštojoje mokyklose. Didesnė dalis baigusiujų yra įsidarbinę Punsko-Seinų Suvalkų krašte. Pažvelgus į Punsko įstaigų darbuotojų išsilavinimą, prieiname gana džiugius išvadų: lyginant jį su panašiomis Lenkijos gyvenvietėmis, jis pirmiausia".

Turėsime skaitlingesnę akademine švietusmenę — užimsime reikšmingesnę vietą kultūringų tautų šeimoje, ir bus garantuotas mūsų tautos išlikimas.

"Labdara" draugija rūpinasi moksleivija, darbų gali atlikti pagal gaunamas pajamas. Šiais metais, greičiausia, dėl didelių lietuviškų parengimų pasauliniu mastu, "Labdara" pajamos pirmame pusmetyje buvo mažesnės kaip kitais metais. Dedame vilčių į antrąjį pusmetį.

Lenkijos moksleiviai parūpiname vartotų rūbų, knygų, kurių ten labai laukiama.

"Labdara" draugijos valdyba širdingai dėkoja visiems už tei-

kiamą paramą, tikisi toliau mūsų visuomenės palankumo. Mūsų moksleivija verta sudedamųjų aiukų.

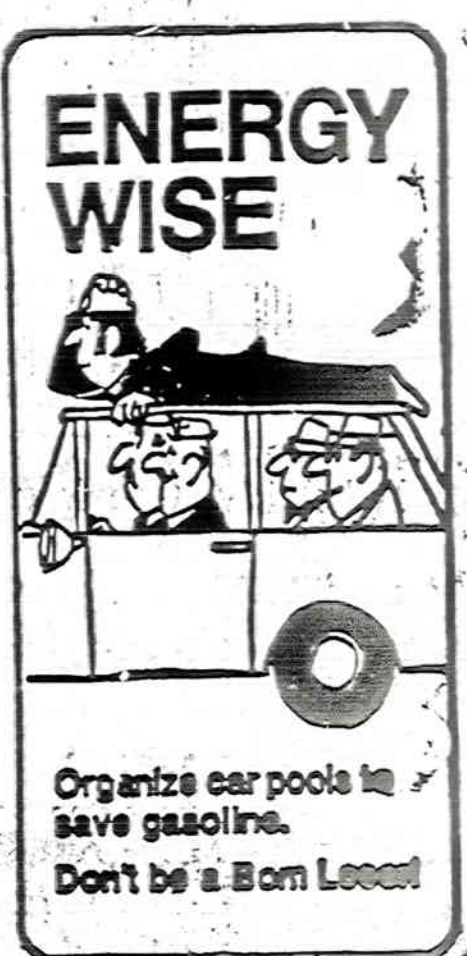
"Labdara" draugijos valdybos vardu —

J. Glemža, pirm.

Adresas: J. Glemža, Conv. n. train 33, 7260 Calw-Hirsau, Banko konto: Labdara e.V., Landesgirokasse Stuttgart Nr. 1185168 BLZ 60050101

— Jungtinis Pabaltiečių komitetas, vadovaujamas dr. Jono Genio, pasmerkė Sovietų kariuomenės vadovybę už nušovimą Pietų Korėjo keleivinio lėktuvo ir už 269 nekaltų žmonių nužudymą.

• 1922 metais Theresa Vaughn buvo apkaltinta daugvyriste. Buvo išaiskinta, jog ji turėjo 61 vyrą.

Organize car pools to save gasoline. Don't be a Born Loser!

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILLIONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nieško pelno, narius patarnauja tik savišalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopų veikėjus, jie jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATURA. Lietuvių literatūros, meno ir mošt. 1964 m. metraščių. Jame yra vertingų, niekuomet nesenstų, Vins Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Macdono, P. Joniko, V. Stankos, I. Runklio, dr. Kazdo Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Mediaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnų kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ SVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tarybų kokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų sventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojančioms, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkio aprašas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne saugus gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslai to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVISKASIS PAMARTIS, Henriko Tomo-Tamaliūno. Šiandien parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Pildinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimų ir jų vertinimai vokiečių kalba. Daugiau sandingose 338 pusl. knygoje yra Rytprūsių šeimelapis. Kaina \$5.

• KĄ LAUKIA LAMA, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie gyvenimą ir politiką; tik a. Furgio Jakinsko knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir posakį. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapiai, kainuoja \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenimo ir politikos; tik a. Furgio Jakinsko knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir posakį. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapiai, kainuoja \$3.

• RAITINIS NOVELS, H. Zoscheno kūryba, J. Valačia vertimas. 304 pusl. knygoje yra 50 romano ir novelių, kaina \$3.

Knygos ekspozicija Naujienos, 1795 E. Halsted St., Chicago, IL 60604. Užsakant, prašoma įdėti šiekį patvirtintą čekelį.

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šikiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IS PRAETIES UKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kiti viršeliai, Paltas \$2.

NAUJIENOS

1795 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

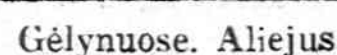
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

(Lietuviška išmintis)

Onutes Kvailutes apgavikai prigāsdina (o padarītoms nuodēmēmis (o kokios tu kvailūci nuodēmēs, palyginus su tu juodvarnių-išnaudotojų daromomis; tai tik lašas prieš okean!)). Po to išsiggandusias Onutes Kvailutes ima žvejoti. Drumstame vandenėje jiems tokia žvejyba labai gerai sekasi. Apgavikai siūlo joms laimingą išeitį: tik per apgaviko tiltelį jie tokias Onutes

Žmoniško, o ne ilgo
gyvenimo siekime

Tik žmoniškas, o ne vien ilgas gyvenimas turī didelės reikšmės žmogaus gyvenime. "Yra viena liga, nuo kurios nė vienas nėra nei daktaro, nei vaisto — tai senatvė". Taip tvirtina jėzuitas tė-

Tik turime visi nepamiršti, kad kepti karveliai nekrenta iš dangaus. Juos reikia pačiam išsiauginti ir paruošti valgiui. Taip esti ir su laiminga senatve: jai reikia ruoštis jau nuo PUSAMŽIO, tikriau sakant — nuo MAŽUMĖS. Ką pasėjame, tą ir piauname. Ką skaitome, tokie mes savo dvasioje esame. Ką

Bet Onutis Kvailutis ima žegnotis tik tada, kai perkūnas trenkia. Jos liaunasi persivalgyti: tryniais, gyvuliniais riebalais savo smakrus ir skrandžius tepti, tik gavusios paralyžių ar širdies ataką. Tik tada jos pajėgia numesti perdidelį svorį, tik tada jos atsisveikina su tryniais bei gyvuliniais riebalais ir druska.

Antra medalio pusė

O vienok turime savo tarpe ir išmintingų Onučių. Tokios jos gijos senatvės sulaukusios esti švarios, protingos, nuolat gerais darbais užsiimančios, visada sveikai besimaitinančios ir tik gera medžiaga savo širdį ir smegenis stiprinančios. Žiūrėk, tokia pensininkė iš knygyno nuolat ima knygas ir jas perskaitys keičia kitomis. Ji tai neria, tai sveiką valgį sau ruošia, tai savo bulą švarų (kaip operacine) paliko. Tai savo siūpsnėję vyrą pevdžioja, su juo reikalus aptaria. Tokiai nėra laiko apie kitus paskalas leisti, iš tuščio į kiauurą pilstyti ir "jau aš savo atidirbau" kartoti, kaip daugelis Onučių kvailučių kad elgiasi.

Viskas priklauso nuo
pasiruošimo

Juokiasi tas, kuris paskutinis juokiasi

Iki minėto perkūno, jos nei juokdavosi iš sveikos mitybos. Girdi, esame dabar ne Lietuvo: kaime, bet visko pertekusioje Amerikoje, negali čia žmogus atsisakyti nuo banchukų, tortų, saldumynų ir riebių skanumynų. Deja, juokiasi tik tas, kas pasukinis juokiasi. Tokios kvailutės, nors jau pavėluotai sugėba ir perdidelį svorį numesti, iš "lokių paritus-tokių pastėsių" slatinį virsti lieknomis, tūkromis lietuvėmis. Joms darosi skanus maistas be druskos ir gardus valgis be trynių, be lašinių ir sviesto.

Pakankamai jos džiaugiasi valgiu, paruoštu su augaliniais aliejumi. Jos ima naudoti niekada taip gausiai nevalgytų vaisių bei daržovių. Pirma, būdavo, tik knępti to. knępti kiek kito — ir gana, nes vykdavo prie mėsomis, kumpiais, **desromis** apkrautų statų ir laikė save sveikais maitinancierėmis, **auksinei** senatvei pakankamai gerai besirengiančiomis.

Deja, toks jū elgesys buvo ir dažnai dabar yra apgaulė. Tai deginimas savo gyvenimo žva-

kēs is abieju galu. Nē stebētis nerekia, kad tokiu Onučių Kvailučų gyvenimas taip greitai virsta į pasibaisėtiną negerumą: lokios tampa gyvais lavonais. Nekalbant jau apie sklerozės sukelius širdies negerumus, paralyžius, lokios ima klejoti, niekus kalbėti bei neįmoniskai elgtis. Jos ima nekalti savo artimųjų, juos pradeda įtarinėti prisidėjusios prie nebūtų dalykų.

Tokios pačios ~~kesdamos~~ ir kitus kankindamos darosi namuose nepakenciamomis ir atsiduria

Onučių Kvailučių skaičius mūsų tarpe mažės tik tada, kai mes visi, dar kiek pajęgiantieji, prisiminsime reikiamos veiklos. Dvasiškai turi liautis žirnius į sieną barstę, nes dabartinę jų veiklą šiais laikais yra NEATSILANKTI. Nesigriebiant reikiamos veiklos — kūrybingo užėmimo prieauglio — tik gausėja Onučių Kvailučių skaičius. Jau ketvirtą skyriaus pradžios mokyklose juos kas KETVIRTA (25%) esti viliojama narkotizuotis, girtuaiti, štorvkauti... O kartą minėta suolus, labai sunku, beveik neįgalima jaunuolei prisieikti sveikam gyvenimui.

Taip mažosios klauso didesniųjų Onučių Kvailučių, nes nori greit būti "didelėmis". O vidutiniosios niekias save verčia, norėdamos pritaipyti prie vyresniųjų pakvaišelių. O High School lankančiosios minėtai save žudo, norėdamos turėti "gerus laikus". Mums, vyresniems, ypač vyresnioms, miegant, reikiamai nereikiant, savo prieauglio kūrybiškai nuolat neužimant, augimama karta dar neręgėtų-negirdėtų Onučių Kvailučių armijų. Nė sakyti nereikia, kas bus šiuo tokiomis už netolimo laiko.

Todēļ ģia viešai prašome da-
bartinj mšū kardinālo liautis
"povu" plunksnomis pasipuošus
j visas puses linkētioti, o vīetojē
tušēdādarbiavīmo tučtojē grie-
ties viso jaunimo iš tikros pražī-
ties gelbstīnējos veiklos. Tams-
tos, kardinole, balsas ir veikla
prīvers visus kitus Tamsnos zi-
ņīnoje esančuosus. Iapi jaunī-
mui PAVYDZIAIS. Dabar jau-
nimas nehuri pavyzdīgo ZMO-
GAUS IDEALO. Nuo ģia, ir tik
nuo ģia turi prasidēti visoks gē-
riui atgimimas. Tada ir Onuči

PROLOGAS

Pasauly žmonės, kaip artistai,
Gyvenimą praleisti drįsta.
Tuščioje scenoj šokdami,
Ar jos kampuose snausdami.
O dirigentas jų galingas
Yra likimas paslaptingas.
Jis rodo vietas ir grupuoja,
Kai savo lazdele mojuoja.
Jie džiaugiasi tada ar liūdi,
Triukšmauja, barasi ir pyksta,
Ramiausiai miega arba budi.
Ir taip tasai žaidimas vyksta.

O jų režisierius slaptingas,
Ant rampos krašto rūpestingai
Ištiesęs storą jaučio odą,
Surašo viską, kas atrodo,
Ne taip, kaip jis patsai norėtų,
Kaip jis kad žaistų, kaip šnekėtų...

Kas buvo silpnas, nedrąsus,
O kas kerštingas ir rūstus —
Visi jie savo aptūrės,
Kada į teismo suola sės.
Kas pagyrimą gražų gaus,
Pakils aukštai lig pat dangaus.
O kas paniekos kartų žodi,
Kaip savo veidą jis parodys
Plačiam pasauliui ir saviems,
Aukščiau už jį iškiliusiems. .

LINKĒJIMAI

Šiandien mes sveikināme jus,
Šūtišķdami Naujus Metus.
Dainuojame visi linksmai,
Kad nerūpētū mums vargai,
Kad per visus Naujus Metus
Laimingas būtūm ir smagus,
Kad juokas teskambētū vis,
Džiaugsmingai plaktū jus širdis.
Visi mes sveikināme jus —
Sapnuokite saldžius sapnus!

O sveikas, sveikas būki vis,
Žydėk, kaip sode obelis!

Kur tik beeisi, vis dainuok,
Liudnam likimui nesiduok!
Suspaust kietai, nors būt sunki
Žinoki, po didžiū vargū
Ir vėl gražių dienų ateis,
Rūkuose saulė nesileis,
Tiktai patsai, kaip saulė ta
Spindėk aukštai ir švieski vis.
Jei bus garbė nesutepta,
Visur ji deimantų sušvis. ...

(Bus daugiau)

Kvailešiu skaičius mūsu tarpe
pradēs palengvā tirpti, kaip Lie-
tuvoje sniegās per šv. Kazimiera.

Īsvaē. Susilaukēm taiku, ka
da reikia visom's jēgomis eiti
dirbti kiekvienam tik reikiamu
naudingu, kūrybiņu darbu. Visi
suaugusieji turime keisti savo
gyvenimo nesveika eiga daug

sveikesne. Tik tada mes pajē-
šime teigiamai įtakoti savo prie-
augli, tik tada Onutės laimės s-
nyks iš mūsų tarpo.

Pasiskältyti. Gregory & Libbey,
M.D. Mind, Medicine and Man.
Harcourt, Brace and Co., New
York.

A6 A profile provided of this publishing and the Advertising Owner

2 — Naujienos, Chicago, 8, Ill. Tuesday, September 11, 1933

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980	
Subscription Rates:	
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	metams \$40.00 pusei metų \$22.00 tris mėnesiams \$12.00 vienam mėnesiui \$4.00
25 cents per copy	
Nuo sausio pirmos dienos	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$45.00 pusei metų \$24.00 tris mėnesiams \$12.00 vienam mėnesiui \$5.00	Kanadoje: metams \$45.00 pusei metų \$24.00 vienam mėnesiui \$5.00
Kitose JAV vietose:	
vieni mėnesiai \$5.00	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.	

Ogarkovas reikalo nepataisė

Nikolai V. Ogarkov yra Sovietų Sąjungos maršalas, vyriausio Sovietų kariuomenės štabo viršininkas.

Sovietų Sąjungos vyriausybė, užpekyje vadovaujama Jurijaus Andropovo, šešias dienas skelbė melagingus pranešimus apie Pietų Korėjos kelevinio lėktuvo numušimą ir 269 žmonių nužudymą, ir kiekvieną dieną skelbė vis suktusnį pranešimą apie didžiausią pasipiktinimą sukėlusį Sovietų kariuomenės vadovybės įsakymą numušti bėginklį kelevinį lėktuvą, ko pasekoje žuvo 269 nekalti žmonės.

Sovietų kariuomenės vadovybė buvo įsitikinusi, kad į Sovietų erdvę įskrido Amerikos karo lėktuvus šnipinėjimo sumetimais, tuo tarpu skrido kelevinis Pietų Korėjos lėktuvus, neturėjęs jokių ginklų, vežęs 269 žmones, kurių tarpe buvo 20 įgulos narių. Lėktuvus pakilo iš Aliaskos ir skrido į Pietų Korėjos sostinę Seulą.

Oficialus Sovietų vaidžios pranešimas, redaguotas atsakingų vyriausybės ir kariuomenės vadovybės atstovų, sukėlė visame pasaulyje tokį pasipiktinimą, iššaukė tiek protestų, kad visa eilė valstybių nutarė neleisti Sovietų transporto lėktuvams įskristi į JAV, Kanados, Anglijos, Ispanijos ir kitų valstybių aerodromus.

Kelevinio lėktuvo numušimas sukėlė tokią neapykantą prieš Sovietų vyriausybę ir aviacijos vadus, kad visame pasaulyje, pradedant Washingtonu, Chicago, New Yorku, Bostonu ir tęsiant Londonu, Ciurichu, Kairu bei kt., rusai pradėjo trauktis atgal ir ieškoti būdų, kaip sustabdyti šį pasipiktinimą ir visišką Sovietų Sąjungos izoliaciją.

Sekretorius George Shultz Madride į pelenus paverė Andrei Gromykos argumentus, nes jie nebuvo pagrįsti faktais. Sekretorius Shultz Gromykai aiškiai pasakė, kad jis, juo daugiau kalbėdamas apie numušą lėktuvą, tuo daugiau prikalba melo ir sukybių. Gromyka net baigė, kaltindamas Ameriką prisidėjimu prie to lėktuvo numušimo ir kelevių nužudymo.

šimo ir kelevių nužudymo.

Maršalui Ogarkovui įsakyta pasakyti teisybę apie "skridimo sustabdymą", nes maršalas yra vienintelis žmogus, mokėsis vykusiai atsakyti į užsienio laikraštinių klausimų. Laikraštinninkai buvo sukviešti į užsienio reikalų ministeriją. Sovietų valdžia norėjo, kad maršalas Ogarkovas įtikintų laikraščių korespondentus, kad nepažįstamą lėktuvą reikėjo šauti.

Maršalui ant pečių prisiuvo auksinę penkiakampę žvaigždę, įsakė užsidėti ant krūtinės aštuonias eiles gautų medalių ir nupiešė taką, kuriuo skrido Pietų Korėjos kelevinis lėktuvus.

Sekretorius Shultz pareikalavo, kad Sovietų valdžia atsiprašytų nukentėjusius už Pietų Korėjos kelevinio lėktuvo numušimą ir atsilygintų nukentėjusiems. Sovietų valdžia žino, kad tektų atsilyginti šeimoms milžinišką dolerių sumą už žmonių nužudymą. Maršalui įsakyta praveisti visą spaudos konferenciją tokiu būdu, kad nereiktų rusams mokėti už apdraudą ir už numušą lėktuvą.

Buvo paleistas gandas, kad Sovietų pasienio sargai užkordavo Amerikos žvalgybos lėktuvo lakūno ir Pietų Korėjos kelevinio lėktuvo kapitono pasikalbėjimus, bet pasirodė, kad maršalas tokių pasikalbėjimų neminėjo, nes jis tokių neturėjo. Maršalas nurodė, kad Amerikos žvalgybos lėktuvus nuo Aliaskos lydėjo apie 80 mylių Pietų Korėjos kelevinį lėktuvą.

Maršalas, pakartojęs Sovietų vyriausybės paruoštą pranešimą ir vietomis jį truputį papildęs, pareiškė savo gliausia įsitikinimą, kad Pietų Korėjos lėktuvus buvo pasiųstas šnipinėjimo tikslams ir jis praskrido pro dviejų Sovietų karinės bazes. Kai maršalas baigė, tai laikraštinninkai jį paklausė:

— Jėgu ten sukinėjosi ir Amerikos karo lėktuvus, tai kodėl rusai šovė į Pietų Korėjos lėktuvą, o ne į amerikiečių?

Maršalas pradėjo dairytis pagalbos, bet arti sėdėjusieji maršalo patarėjai nepajėgė nieko pasufleruoti, tai jis pradėjo aiškinti, kad Amerikos žvalgybos lėktuvus labai panašūs į Pietų Korėjos kelevinį lėktuvą, nakčia buvę sunku atskirti.

— Ar Sovietų lakūnai, pasiūsti "sustabdyti" įtariamą lėktuvą, neatiskiria Amerikos žvalgybinio lėktuvo nuo kelevinio lėktuvo?

Vietoj trumpo ir aiškaus atsakymo, Sovietų maršalas pradėjo aiškinti, kad Pietų Korėjos kelevinis lėktuvus įskrido į Sovietų erdvę nakčia ir kad Amerikos žvalgybinis lėktuvus Pietų Korėjos lėktuvą pasitiko, apsisuko ir skrido ta pačia kryptimi, kaip ir kelevinis lėktuvus. Maršalas tvirtino, kad Amerikos žvalgybos lėktuvus skrido ta pačia kryptimi, kaip ir Pietų Korėjos lėktuvus. Jis dar pridėjo, kad abu lėktuvai labai panašūs, bet kodėl rusai šovė į kelevinį, o ne į Amerikos žvalgybinį lėktuvą, taip ir nepaaiškino.

Jis buvo paklaustas, ar Sovietų kariuomenės vadovybė, prieš šaudama kelevinį lėktuvą su moterimis ir vaikais, atsklausė Sovietų vyriausybės. Maršalas Ogarkovas atsakė, kad kariuomenės vadovybė visuomet veikia kartu su civiline vyriausybe.

— Ar sutiktum pripažinti, kad nušovimas kelevinio lėktuvo, įskridusio į Sovietų erdvę, buvo klaida?

Maršalas, pagalvojęs, pareiškė, jog tai nebuvo klaida, nes šis kelevinis lėktuvus šnipinėjo amerikiečiams.

— Kokius konkrečius įrodymus turite, kad nušautas lėktuvus šnipinėjo amerikiečiams? — maršalas dar buvo paklaustas.

Prof. AD. VARNAS

Ant politikos lakų (Grafika)

IS VLIKO TARYBOS POSĖDŽIO

(Akelta iš pirmo puslapio)

VLIKą sudarancios grupės jungia visą vaivoryksę patriotinio nusistatymo, bet įvairių ideologinių ir neideologinių krypčių žmonių. Pagrindinės srovės yra keturios: tautiškai liberališka, krikščioniška, marksistinė ir politiskai nediferencijuota. Formalūs VLIKą sudarancios grupių pavadinimai yra: Lietuvių fronto bičiuliai, Lietuvių krikščionių darbininkų są-

— Amerikiečiai Anchorage mieste nustatė kelevinio lėktuvo kryptį, JAV žvalgybos lėktuvus kelevinį lėktuvą lydėjo, amerikiečiai pirmieji pranešė apie lėktuvo sustabdymą ir jo nukritimo vietą, — pareiškė maršalas. Ir dar pridėjo: — šių įrodymų pakanka, kad jis šnipinėjo ir turėjo ryšius su JAV.

Amerikiečiai pirmadienį pripažino, kad, ant greituųjų verčiant lakūno pranešimą savo viršininkams, buvo padaryta klaida. Lakūnas pranešė savo vadovybei, kai jis paleido į kelevinį lėktuvą įspėjamas šviesias kulksvoaidžio kulkas. Tai, esą, buvęs įspėjimas, kad lėktuvus nusileistų, bet lėktuvo kapitonas šviesių kulku, matyt, nepastebėjo ar nesuprato, nes jos būvo paleistos kairėje kelevinio lėktuvo pusėje.

— Ar Sovietų Sąjunga gali garantuoti, kad ateityje rusai kelevinių lėktuvų nenumuš, kaip jau numušė du Pietų Korėjos kelevinius lėktuvus?

Maršalas pradėjo pasakoti, kad Sovietų Sąjunga labai daug prarado kovoje dėl savo sistemos ir dėl jos sienų. Sovietų Sąjunga neteko labai daug žmonių kovoje dėl šių dviejų dalykų. Sovietų vyriausybė ir kariuomenės vadovybė yra pasiryžusios ginti savo sienas. Sovietų kariuomenės vadovybė vykdo savo pareigas ir niekad nuo tų pareigų neatsisakys, — atsakė Ogarkovas.

Sovietų maršalas pradėjo žiūrėti į savo laikrodį ir pastebėjo, kad nedaug laiko beliko. Bet vienas žurnalistas atsisotojo ir paklausė, kodėl Sovietų vyriausybė nepranešė Rusijos gyventojams, kad Sovietų kariuomenės vadovybė įsakė numušti kelevinį lėktuvą, kuriame buvo moterys ir vaikai?

— Mes nežinojom ir nežinom, kiek kelevių buvo lėktuve, — atsakė maršalas. — Mes sekėm ir sustabdėm žvalgybinį lėktuvą, praskridusį pro Kamčatkos ir Sachalino Sovietų karinės bazes. Mes nežinojom, kad lėktuve buvo tiek daug žmonių. Lakūnas paleido įspėjamus šūvius, o vėliau paleido kitus šūvius, kurie lėktuvą numušė, nes lakūnas nekreipė dėmesio į įspėjamus šūvius, — baigė maršalas Ogarkovas.

junga, Lietuvių krikščionių demokratų sąjunga, Lietuvių rezistencinė santarvė, Lietuvių tautinis sąjūdis, Lietuvių vienybės sąjūdis, Lietuvos atgimimo sąjūdis, Lietuvos darbo federacija, Lietuvos laisvės kovotojų sąjunga, Lietuvos socialdemokratų partija, Lietuvos ūkininkų partija, Lietuvos ūkininkų sąjunga, Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjunga, Mažosios Lietuvos rezistencinis sąjūdis ir Rytų Lietuvos rezistencinis sąjūdis. "Lietuvių enciklopedija" apibūdina kiekvieną iš šių grupių, tad skaitytojas gali jas ne tik įvertinti, bet ir sugebės nustatyti, kuriai iš keturių pagrindinių srovių šios organizacijos turėtų būti priskirtos.

VLIKo taryba prižiūri VLIKo valdybos darbą ir reikalauja, kad kiekviename jos posėdyje dalyvautų valdybos atstovas. VLIKo taryba neturi pastovaus pirmininko ir sekretoriaus. Šios pareigos yra vykdomos pakaitomis kiekvienos VLIKą sudarancios grupės atstovų. Šiuo būdu, VLIKo taryboje niekad negali būti "valdžios krizės", nes kiekviena grupė yra įpareigota savo prievole kuo geriausiai įvykdyti. Tuo pačiu, niekad neatsiranda žmogus, kuris pajęgtų VLIKo tarybą pajungti savo asmeniškiems tikslams. Kiekviena iš VLIKą sudarancios grupių skiria į VLIKo tarybą po vieną atstovą ir po vieną pavaduotoją (antirinkimą). Tą daro kiekviena grupė vyriausios vadovybės (valdybos) centro komitetui, prezidentui ar pan.) ir į atstovų pasiskyrimus nei VLIKo taryba, nei VLIKo valdyba neturi įtakos.

VLIKo seimas susirenka kartą per metus. Jį sudaro po tris atstovus iš kiekvienos VLIKą sudarancios grupės. Seimas priima valdybos ir tarybos pranešimus, nustato pagrindinę darbo kryptį ir gali keisti/papildyti VLIKo įstatus. Seimas, tačiau, negali rinkti ar pašalinti VLIKo valdybos. Ši teisė yra VLIKos tarybos rankose.

VLIKo taryba susirenka posėdžiui maždaug kas du mėnesius tame laikotarpyje tarybai pirminkaujancio kvietimu. Vienas okių posėdžių įvyko š.m. rugpjūčio 13 dieną. Nežiūrint vasaros Čikagoje, jis buvo gana gausus dalyviais ir, kiek teko patirti, buvo įdomus savo temomis.

B. P.

— Vakarų Vokietijos Laisvųjų demokratų partija (FDP) siūlo perleisti dalį krašto geležinkelio ir pašto įstaigų į privačias rankas. Geležinkeliai duoda nuostolius, bet pastas — pelną.

SUSITIKIMAS MONTANOJ

(Tęsinys)

— Petrai, tu labai gražių eilėraščių sukūrei. Aš daug jų nusirašiau. Ar nesupyksi?

— Aš labai džiaugiuosi, kad jie jums patiko, nes jie jums buvo parašyti, — šiuos paskutinius žodžius jis pasakė taip tyliai, kad jam rodėsi tik pagalvojęs, bet nepasakęs.

Tačiau ji aiškiai nugirdo, ji pažvelgė į jį ir meilus šypsnyš nuslydo žavingu jos veidu. Ji nebesurado ką jam pasakyti, ir laiko nebebuvo, nes dvi mergaitės įėjo į klasę.

Netrukus turėjo prasidėti Andriekaus literatūros pamoka.

— Žinai, Andriekus suka sparną apie Jadvygą, — sako pašnibždomis Surgaila Petrui.

— Taip? Pagaus dar, ko gero, kaip Tainis jos seserį. Juk Tainis buvo literatūros mokytojas prieš Andriekų, o Jadvygos sesuo, rodos, Elena, buvo tuomet ketvirtyje klasėje.

— Jadvyga nelabai linksta į Andriekų, šiaurėjasi. Žiūrėk, ateis Andriekus labai įsiutęs. Sako, jis vakar pasipiršo. O ji jį atmetė. Andriekus, sako, ant kelių atsiklaupęs prašo "būk mano, aš mylėsiu tave, ant rankų nešiosiu", o toji tyli ir tiek, net nežiūri į jį, paskui ji pasislėpė. Tėvai jos ieškojo, net pažiūro, labai norėjo atiduoti Andriekui, sako "jis mokytojas, daug gauna algos, ponis būsi. Tai kas, kad jo nosis žydiška, kad

jis raudonas, kaip burliokas, kad jo smakras ir panosė juoda, bet užtat jis mokytas, jis gerai uždirba". O ji ne, ir gana. Sako, verkė, verkė ir dingo. Petrai, ar tik ne tu čia būsi kaltas? Oi, tu šelmis. Visi žino, kad tarp jų yra kažkas, tik nesigink. Dabokis, dar savo kailį Andriekui prakiši.

— Oi, oi, kaip tu moki taukšti! Ar tik nesitaikai ir tu prie jos, gal sekiojai pavakariais, o gal Andriekus tave piršliu pasiprašė, kad visą istoriją taip puikiai žinai.

— Na, na, tik pažiūrėk, kaip Jadvyga į tave žiūri.

Petras instinktyviai pažvelgia į jos pusę ir jų akys susitinka. Švelnus dūris nudiegia krūtinėje.

— Na, ar ne tiesą sakau?

— Ji į visus gali pasižiūrėti — ir į mane, ir į tave.

— Ji gali, bet ji žiūri tik į tave. Nesigink, žliaukis! Ji labai puiki ir graži mergaitė. Tau nepaprastai sekasi. Kad taip man, aš ant vienos kojos šokčiau.

Petras dar kažką norėjo pasakyti, bet įėjo mokytojus Andriekus ir viskas nutilo.

Prasidėjo literatūros pamoka. Andriekus dėsto epą, aiškina, kuo jis skiriasi nuo kitų literatūros rūšių ir, vaikščiodamas po klasę, stebi mokinius. Dailus jo švarkas, aštriais kantai suprotytos, žemyn smailėjancios pagal madą kelnės labai tinka jo figūrai, o nauji, išblizginti, su minkštomis kulnėmis batai daro jo žingsnius ty-

lius ir elegantiškus. Pailgo, raudonai juodo jo veido išraiška labai rimta, su kažkokio piktumo gilemėmis; storos lūpos, po didele nosimi pasislėpusios, su visu atsidėjimu taria žodžius. Klasė rami, rami, niekas nė krapšt. Andriekus kažką pastebi:

— Prašau klausyti pamokos, niekuo neužsiminti, — pasako jis gan griežtai ir žiūri kažkur į mergaičių pusę.

— Matai, koks piktas, ar aš nesakiau? — sušnibžda Petrui Surgaila.

Už kelių sekundžių Andriekus tęsia savo pamoką, bet jo balsas skamba atitrauktai ir su piktumo pustoniu. Jis vaikščioja pirmyn ir atgal prie mergaičių suolų.

— Sakiau, klausykitės ir niekuo neužsimkite, — staiga jis vėl surinka, bet šį kartą daug stipriau, kupinu piktumo balsu. Visa klasė krūptelėja. Dabar sustoja vietoje ir žiūri, įbedęs akis į mergaičių suolą su tokiu piktumu, rodosi, jo akys pervers kažkokią ten neklaužadą. Visa klasė seka jo judesius. Už trumpos valandėlės jis šoksta, lyg katė čiupdama pelę, prie Jadvygos:

— Mandute, o ką tu čia rašai, kodėl neklaušai? — jis pačiumpa popierį nuo jos suolo ir paneria į jį akis. — Ką tu čia rašai? Kas čia? Giedra? Koks čia rašinėjimas laiškų pamokos metu? Kaip tau ne gėda? Aš tavo tėvams šį laišką atiduosiu. Pamokos metu rašo laišką Giedrai! — rėkia jis pilnu įtūžimu, lyg būtų pasiruošęs ją užmušti.

Jadvyga atsistoja, palenkia auksinius akinius į savo suolą ir tyliai neša audrą. Jai labai gėda prieš klasę, o gal ir baisu darosi, kad Andriekus tikrai šį laišką parodys tėvams. Jiems gali paaiškėti, kas yra apsigyvenęs jos širdy. Jie bars ją, kad ji įsižiūrėjo į ubago vaiką.

Andriekus susilanksto popieriu, įsideda jį į savo švarko kišenę ir atsideda prie stalo. Daugelio akys dabar nukrypsta į Petrą su nustebimu, kad dvarininkaitė Jadvyga, gražuolė, puošni ir turtinga, bus įsimylėjusi Petrą. Ne be reikalo jie jau seniai pastebėjo jų žvilgsnius, kiti matė, kaip jie du po ieva sėdėjo.

Už valandėlės Andriekus vėl dėsto pamoką, kaip viasda, rodosi, niekur nieko, bet šį audra savo žaibais stipriai sukrėtė Petrą, o dar labiau Jadvygą. Jis niekaip negalėjo suprasti, kad Jadvyga galėjo jam rašyti pamokos metu, ir koks buvo jai reikalas? Gal iš tikro ji turėjo kokį pergyvenimą su Andriekum praeitą naktį, kaip Surgaila jam sakė. Gal ji norėjo ko nors jo paklausti, ką daryti, kad tėvai verčia ją tekėti už Andriekaus?

(Tęsia daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK
SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

KL. VILKAS

VAKARŲ VEJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsite pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Westchester Community klinika

Medicinos direktorius

1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.

VALANDOS: 8-9 darbo dienomis

ir kas antrą šeštadienį 8-9 val.

Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-3553

Service 855-4506, Page 04058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2418 W. 71st St. Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius

ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2456 WEST 63rd STREET

Valandos: antradienį 1-4 popietį,

ketvirtadienį 5-7 val. vak.

Ofisio telefonas: 776-2886,

Residencinio telefono: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo

takų chirurgija.

5025 CENTRAL AVE.

St. Petersburg, Fla. 33718

Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai - Pilna apdraudimas

ZEMA KAINA

Priman Master Charge

ir VISA korteleis.

R. SERENAS. Tel. 925-9662

MOVING

Apdraustas perkraustymas

su įvairių atstovų.

ANTANAS VILKAS

Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŽEIMOS VALANDOS

Šeštadieniais ir sekmadieniais

nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Stoties WOPA - 1490 AM

transliuojamos iš mūsų studijos

Marquette Parke.

Vedėja - Aldona Daukė

Telefonas: 778-1543

7159 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penk-

tdienio 8:30 val. vakaro.

Vibos laidos iš WCEV stoties,

Dauga 1490 AM.

St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.

ir WTIS stoties, 11:10 AM banga

2548 W. 71st Street

Chicago, Illinois 60628

Telefonas: 778-8274

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

Amerikos Lietuvių Piliečių Pasalpos klubo poatostoginis susirinkimas įvyks šeštadienį, rugsėjo 17 d., 2 val. popiet, Anelės Kojak salėje, 4500 S. Talman Ave. Nariai prašomi atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Bus vaisės.

Rožė Didžgalvis, rašt.

Chicago Lietuvių Suvalkiečių draugija rengia 45 metų sukaktuvinį banketą rugsėjo 17 d. Vydų salėje, 2455 W. 47th St. Bus šalta ir šilta vakarienė. Sokioms grotarų orkestrams. Pradžią 6 val. vak. Bilieto kaina 10 dolerių. Dėl rezervacijų s kambinkite 476-6174. Kvietime smagiai laiką praleisti su suvalkiečiais.

E. Strungys

NEDATEKLIAI SOVIETIJOJE

Izvestijos pranešimu, apie ketvirtą milijoną žmonių Maskvoje mėnesių mėnesiais laukia akinų, nes trūksta optinių stiklų. Panaši, jei dar neblogesnė, padėtis yra visoje Sovietų Sąjungoje. Izvestija duoda pavyzdį karo veterano pavarde Chano, kuris, būdamas beveik aklas, keliavo į Maskvą, Kijevą ir kitus miestus, nesėkmingai ieškodamas akinų.

Dėl nepaprasto trūkumo butų Sovietų Sąjungoje vienas iš būdų persikelti į kitą miestą yra pasikeitimas butų. Daug žmonių stengiasi persikelti į Maskvą, nes Maskvoje butinis aprūpinimas yra geresnis negu kitur Sovietų Sąjungoje, išskyrus Pabaltijį. To pasekoje, apie 25% Maskvos gyventojų šiuo laiku yra pensininkai, kurie, nepaisant visokių jiems siūlomų lengvatų persikelti kitur, iš Maskvos nevažiuoja. E. L.

Naujųjų skaitytojų nuo 1949 metų dėkojame už laiškus su rimtomis pastabomis. Stengsimės gerinti spaudos darbą, paveikslus ir nevykusius parašus.

MARO LAIKAI

Kailių medžiotojų gobšumas buvo priežastimi paskutinės XX amžiaus didesnės maro epidemijos, kuri per 7 mėnesius nusiėmė 60,000 žmonių gyvybių. Ji prasidėjo Rytų Sibire, kai padidėjusi švilpių kailių paklausa keturgubai pakėlė jų kainas. Tų nedidelių graužikų kailiukai panašūs į sabalių brangiųjų kailius. Sibiro mongolai medžiavo švilpius ir žinojo apie kažkokią ligą, kuria tie gyvuliukai kartais sirgavo. Nė vienas mongolas nejudindavo sergančių švilpių. Tų graužikų mėsa buvo skaitoma skanėstu, bet mongolai niekad nevalgė jų kaklo liaukų, ne vien tik iš prietarinumo, bet ir iš žinojimo, kad nuo jų gali apsikrėsti baisia liga. Jei kuris medžiotojas su sirgavo, jo nejudindavo, bet palikdavo vieną mirti.

1910 m. tūkstančiai kiniečių medžiotojų užplūdo šiaurės Mandžiuriją pasipelninti kailiukais. Jie ėmė ir sergančiųjų švilpių kailius, o užsikrėtusius draugus bandė gydyti, nežinodami, kokia baisia liga jie serga. Iš tų medžiotojų vietovių maras išsiplėtė ir pasiekė Manchau, o iš ten einančia 1700 mylių geležinkelio linija plėtėsi toliau.

Normaliai maras nėra žmonių liga, bet žiurkių. Jo bakterija nėra didesnė kaip viena tūkstančio milimetro, ir graužikai apkrečiami blusų. Yra dvi maro ligos formos: buboninė (sutinė) ir pneumoninė (plautinė). Apsikrėtusiųjų bubonine forma miršta apie 80 procentų, o pneumonine - gyvų išlieka tik 1%. Žmonija kentėjo nuo maro

jau seniausiais laikais. 3000 metais prieš Kristų Babilone buvo maras, pavadintas Namataru. Maras nušlavė daug šimtų milijonų žmonių, ir galima tvirtinti, kad jis pakeitė istorijos raidą. 54 metais Egipte prasidėjęs maras tęsėsi 52 metus ir per Maniją Aziją, Graikiją, Italiją pasiekė net Reino upę. Apie 100 milijonų, didžiulė dalis tų laikų žmonijos, mirė.

Kritus Romos imperijai ir nutrūkus daugumai prekybos maršrutų, apie 8 šimtmečius nebuvo girdėti apie naujas maro epidemijas. Tik anglosaksų kronikose rašoma apie kažkokią 664 metų "baisią ligą" Anglijoje ir Airijoje.

13 šimt. Nestoriano sekto misijonieriai keliaudavo tarp Europos ir Azijos. Jų maršruto vietoje yra 1338-39 metų kapų ir žinoma, kad dalis tų keliautojų buvo užsikrėtę Mongolijos maru. Jie, o, be to, ir žiurkės pasirodymas Europoje (ji pirmą kartą užregistruota 12 šimt.) galėjo atnešti marą, juodąją mirtį, vėl į Europą. Ir ta epidemija siautė apie 60 metų.

1348 m. Florencijoje prasidėjęs maras pasiėmė apie milijoną gyvybių. Tais metais popiežius Klemensas VI, tuo laiku gyvenęs Avinjone, organizavo piliigrimų kelionę į Romą. Į 500 mylių žygi išvyko milijonas žmonių, o tik 100,000 sugrįžo.

Epidemijos metu buvo pašventinta Rhonos upė, kurioje skandindavo mirusius, nes nebuvo kur dėti lavonų. Keturiolikto šimtmečio pabaigoje maro mirė 25 milijonai, t.y. ketvirtis tų laikų Europos gyventojų. Laikė 1500 ir 1720 metų už-

registruotos 45 maro epidemijos. Viena didžiausių, 1665 m. birželio mėn., prasidėjo Londone. Vienas apsaugojimo būdas buvo deginti kates, šunis, peles ir žiurkes. Bet tai nedaug gelbėjo. 1666 m. jau daugiau kaip 68,000 Londono gyventojų buvo mirę, o Europos kontinentas neramiai laukė tolimųjų pasėkų. Tik 1666 m. rugsėjo 2 d. kilęs Londono gaisras, kuris tęsėsi 4 dienas, sunaikindamas keturis penktadalius miesto, sustabdė epidemijos plėtimą.

Paskutinis didesnis maro prasidėjimas Europoje įvyko Maršelio mieste, Pietų Prancūzijoje, 1720 metais. Yra užsilikusių to laiko pieštinių ir aprašymų apie maro gydytojus, apsirėngusius storais drabužiais, odinėm pirštinėm ir kaukėm.

Niekas nežino, kodėl 18 šimtmečio Europoje maro liga beveik išnyko. Galbūt, padėjo tų laikų patarlė, kuri sakė: "Jeigu maras pasirodys tavo apylinkėse, bėk greit kuo toliau ir ilgai nebegrįžk!"

(Iš Europos Lietuvio)

Lenkų planavimo komisijos pirmininkas S. Długosz pareiškė, kad JAV ir jos sąjungininkai turėtų sumokėti Lenkijai kompensacijos už padarytus kraštui kelių milijardų dolerių nuostolius, įvedant ekonomines sankcijas prieš Lenkiją.

Irano tautos Mujadino grupė Paryžiuje pranešė, kad jų partizanai krašte per dvi savaites nukovė daugiau kaip šimtą Islamo revoliucinių kovotojų.

Moderniški šokiai buvo pradėti 1878 m. San Franciske, dalyvaujant Isadora Duncan.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis

FD. LE.

(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.

Chicago, IL 60608

24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 - 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, Ill. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street - Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas - 652-1003

Fresh Cherries Nest In Summer Dessert

Northwest fresh sweet cherries are popular for fresh eating right off the stem, but they are also great for creating luscious treats like these Cherry Dessert Nests. Sponge cake cups frosted with cream cheese and coconut are the basis for a spiced cherry sauce.

This same cherry sauce can be used another time to spoon over delicate crepes, or layer with ice cream in parfait glasses. Northwest sweet cherries are on the market from mid-June to early August. To make the most of this short season, use fresh sweet cherries whenever the menu calls for fruit. And freeze a supply while they're at their peak for use throughout the year.

Cherry Dessert Nests
3 cups Northwest fresh sweet cherries
3/4 cup water
1/2 cup sugar
2 tablespoons cornstarch
2 tablespoons water
2 tablespoons brandy, or 1/2 teaspoon brandy flavoring
1 package (8 oz.) cream cheese, softened
2 tablespoons sugar
2 teaspoons lemon juice
1/2 teaspoon grated lemon peel
1 package sponge cake dessert cups (8 cups)
1/2 cup flaked coconut, toasted

Fit cherries. Combine cherries, 3/4 cup water and 1/2 cup sugar. Cook 5 minutes. Blend cornstarch and 2 tablespoons water. Add to cherries. Cook, stirring constantly, until thickened and smooth. Add brandy. Cool. Combine cream cheese, 2 tablespoons sugar, lemon juice and peel. Mix until smooth. Frost outside of dessert cups with cream cheese mixture. Roll in toasted coconut. Spoon cherry sauce into centers. Makes 6 servings.

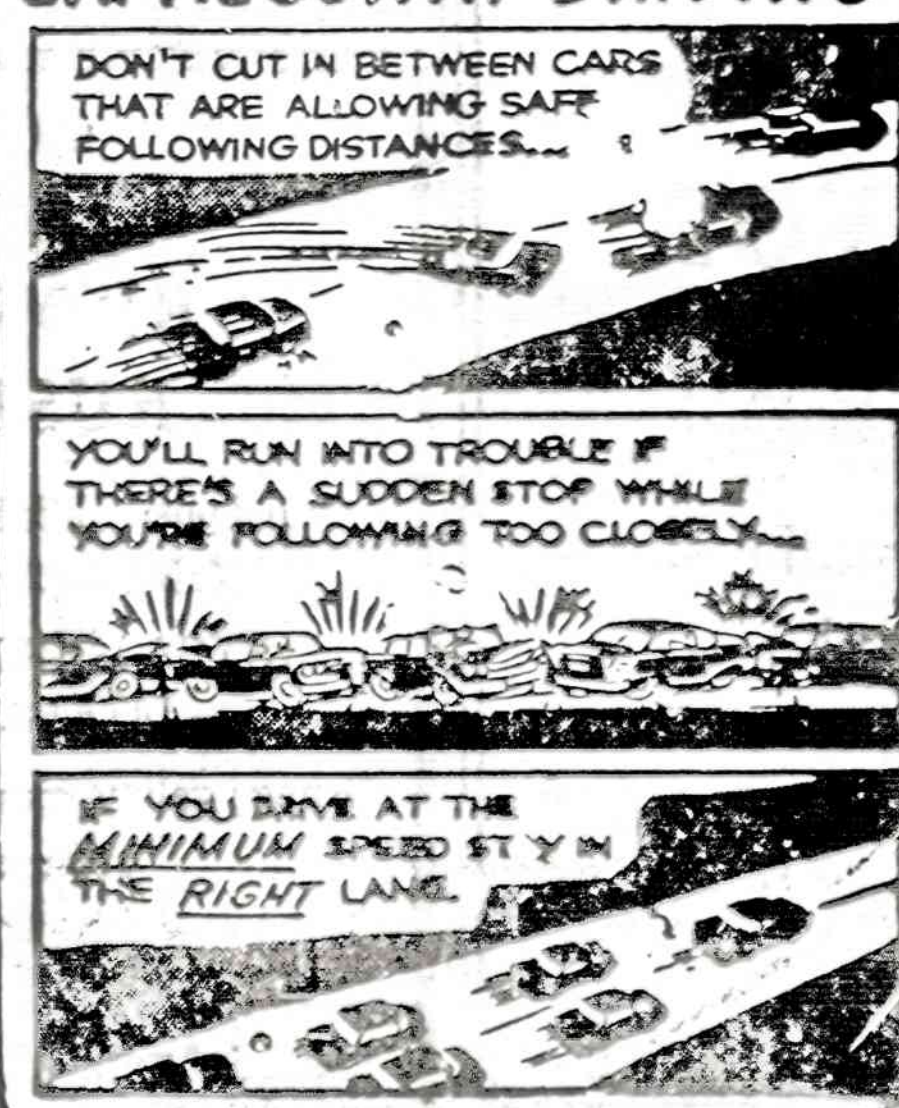
BIELIŪNAS

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

4348 So. California Avenue

Tel. - 523-3572

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

RUSAI NUMUŠE DU KELEIVINIUS PIETŲ KOREJOS LĖKTUVUS

Vieną numušė šio mėnesio pirmos dienos naktį Japonų jūroje, o pirmasis buvo numuštas 1978 metų balandžio mėnesio naktį Murmansko ežero pakraštyje.

Sovietų valdžia tvirtina, kad Pietų Korėjos lėktuvai skrido Sovietų erdvėje, kad jiems buvo įsakyta nusileisti artimiausiam aerodromui, bet Pietų Korėjos lakūnai rusų nepaklausė, todėl lėktuvai ir buvo numušti. Žurnalistas Steve Lorr, dirbdamas Amerikos žinių agentūroms Pietų Korėjoje, Seoul mieste susitiko su lakūnu Kim Chang Kiju. Su juo išsikabėjo apie 1978 metais įvykusį incidentą. Pačioje pradžioje Sovietų Sąjunga prieš penkerius metus elgėsi lygiai taip, kaip elgėsi šio mėnesį.

Sovietų lakūnas apie dvi valandas bandė pasivyti keleivinį Pietų Korėjos lėktuvą ir norėjo kažką pasakyti, bet nemokėjo. Šiandien tarptautinė lakūnų kalba yra amerikiečių vartojama anglų kalba, bet Sovietų lakūnai, matyt, angliškai nemoka. Keleivinį lėktuvą pasivijusieji rusai Ochocko jūros erdvėje nieko negalėjo pasakyti, nes angliškai nemokėjo.

Pirmasis Pietų Korėjos lėktuvas skrido 3,500 pėdų aukštumoje. Jis skrido per šiaurės ašigali. Lakūnas nutiesė tiesią liniją iš Korėjos į Paryžių, nustatė tiesią Boeing 707 lėktuvui per šiaurės ašigali ir leidosi kelionėn.

Kada lėktuvas sėkmingai praskrido ašigali ir pradėjo leistis Europon, besivejantis Sovietų lakūnas, negalėdamas pasivyti lėktuvo, paleido raketą į kairųjį lėktuvo sparną. Sudrebėjo visas lėktuvas ir sudrebėjo 209 jo keleiviai.

Visame lėktuve pasipylė labai daug karčių dūmų. Lėktuvas pamazų pakrypo ant kairiojo šono, bet visų laimė, kad jis nekritė. Pasirodė, kad rusų paleistas šrapnelis nuplėšė kairįjį lėktuvo sparną ir paliko 10 pėdų

skylę. Kapitonas Kim vis dėlto pavyko išlaikyti lėktuvą erdvėje ir bandė leisti. Apačioje matė didelį ežerą, kurio pakraščiai buvo apaugę nendrėmis. Jis būtų galėjęs nusileisti ant ledo, jeigu būtų žinojęs, kad ledas didelių lėktuvų išlaikys. Kapitonas nutarė leisti pakraštyje, į nendres. Jeigu lėktuvas ir suklumptų į pakraščio vandenį, tai vanduo nebūtų toks gilus ir keleiviai galėtų išsigelbėti.

Lėktuve buvo dūmų, bet nelaimės skambučiai dar skambėjo. Reiškia, elektra veikė. Lėktuvas, pakrypus į kairę, pradėjo smarkiau kristi. Jis apsisuko kelis kartus, bet kapitonas pavyko jį vėl išlyginti. Jam pavyko nusileisti į Kem ežero pakraštį, netoli nuo Murmansko, 400 mylių šiaurėje nuo Leningrado.

Kpt. Kim tvirtina: "Sovietų lakūnai pasakojo, kad jie mus sekiavo apie 2 valandas, kad paleido į mus kelias šviečiančias kulkas, kad mes pamatytume, bet mes nekreipėme į juos jokio dėmesio. Tai sena istorija, kurią jie dabar ir vėl kartuoja".

Kpt. Kim sakosi tik vieną kartą panašes praskrendantį Sovietų lėktuvą. Jis sėdėjo dešinėje lėktuvo pusėje ir matė praskrendantį rusą. Tarptautinės taisyklės sako, kad lakūnas, norįs sustabdyti praskrendantį svetimą lėktuvą, privalo praskristi kairiąja svetimo lėktuvo puse.

Kadangi rusas praskrido dešiniąją pusę, tai kpt. Kim nekreipė jokio dėmesio. Kim pastebėjęs raudoną žvaigždę Sovietų lėktuvo šone.

Kpt. Kim pridėjo, kad Sovietų lakūnai turi tiksliai vieną radijo liniją. Jie negali girdėti ar pranešti kita radijo banga. Sovietų lakūnai gali susisiekti tik su savo viršininku žemėje. Sovietų aviacijos vadovybė šiuo metu izoliuoja savo lakūnus, kad jie nesusižinotų su kitomis sferomis ir nebandytų pabėgti.

Tuoju atsidarė rusai ežero pakraštyje ir išvežė visus keleivius į artimą miestelį, o vėliau į Murmanską. Rusai leido keleiviams dvi dienas atsigauti, o vėliau visems leido grįžti į Pietų Korėją. Neišleido paties kapitono ir jo pavaduotojo, kito lakūno. Jie norėjo patirti, ar pietų korėjiečiai neatskrido šnipinėjimo tikslais. "Sovietų tarybų toliau mane bandė įtikinėti, kad aš samoningai įskridęs į Sovietų teritoriją šnipinėjimo sumetimais. Aš rusams kategoriškai paneigiau šį tvirtinimą", pažymėjo kpt. Kim.

1978 metais lėktuvai neturėjo tokių gerų prietaisų kaip dabar, negalėjo taip lengvai išsiskirti toli. Paties lakūnams reikėjo atlikti visus apskaičiavimus.

Tada tik už savaitės rusai paleido abu Pietų Korėjos lakūnus, bet lėktuvą pasilikio. Jie neleido pietų korėjiečiams lėktuvo išvilkti iš pakraščio.

51 m. kpt. Kim buvo vėl priimtas Pietų Korėjos keleivinės aviacijos tarnybon. Jis pažinojo š.m. rugsėjo 1 d. žuvusį lakūną Cam. Jis buvo geras lakūnas, rengėsi išeiti pensijon, bet žuvo.

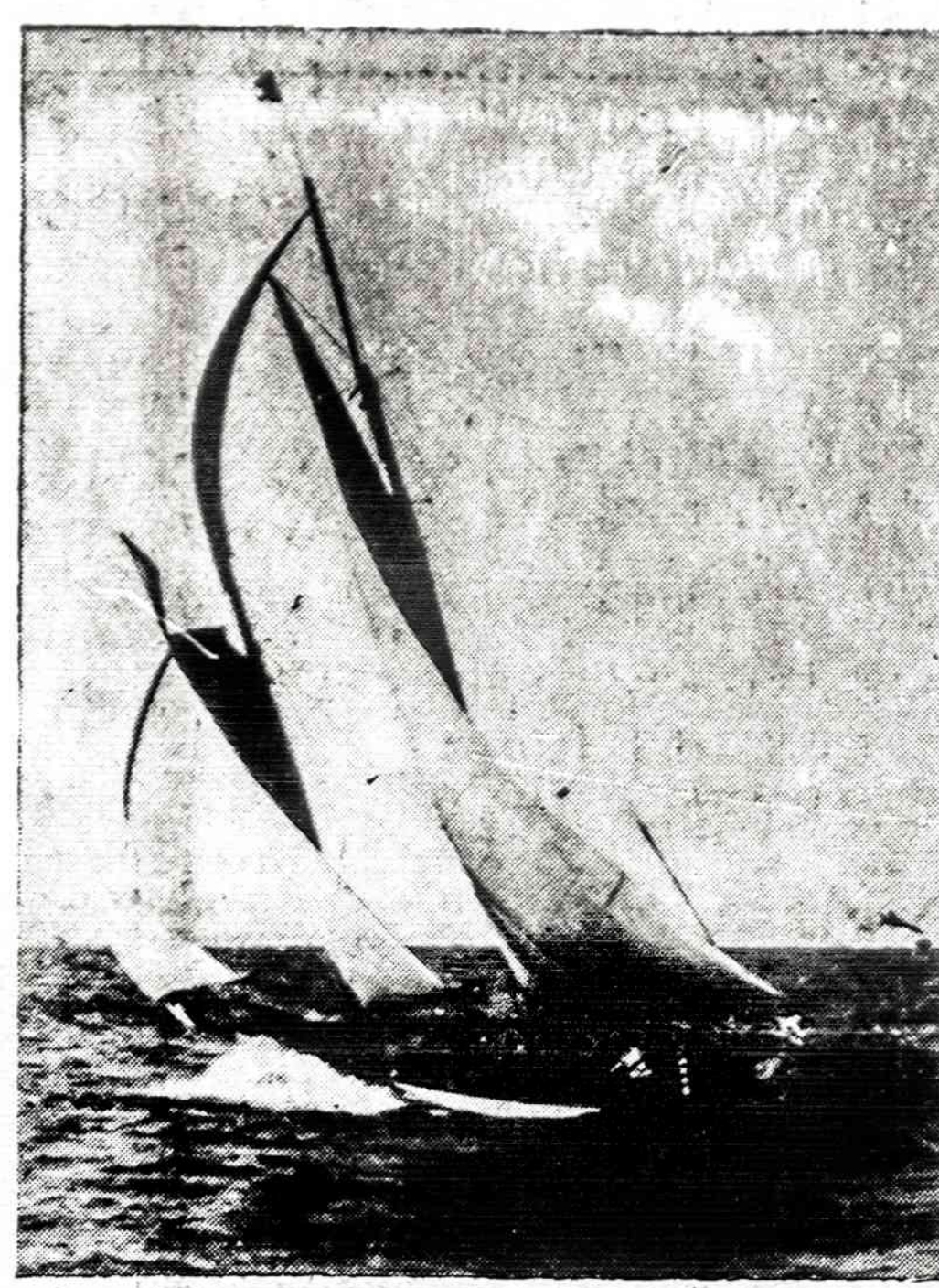
Rep.

Padavimas apie Algirdo kalną ir auksinę žagrę Maišiogaloje

Apie 25 kilometrai į šiaurę nuo Vilniaus yra Maišiogalos miestelis ir pagarsėjęs Algirdo kalnas. Užsilikęs padavimas sako, būk prieš 80 metų tūlas užkastų turtų ieškotojas surado tam kalne žagrę, truputį mažesnę už paprastą, bet gryną auksą.

Užinteresuotas tuo nepaprastu radiniu, jis ėmė teirautis pas seniausius žmones ką toji žagrė galėtų reikšti. Atsirado šimtmetis senėlis, kuris pasisakė girdėjęs iš savo dėduko, taipgi žilgalvio, tokį pasakojimą:

Kadaise į Lietuvą įsiveržė baisus maras. Jis išskynė Vilniuje daugelį žmonių, bet iki Maišiogalos nebuvo atėjęs. Susirinko visos apylinkės seniūnai ir tarėsi kaip įsisaugoti nuo tos nelaimės. Putys nieko

nesugalvodami jie kreipėsi į Krievų-Krivaitį, kuris jiems patarė nuliūdinti auksinę žagrę ir ją aparti visą apylinkę.

Įkinkyta du jaučiai ir skubotai buvo išvedamos vagos ne tik aplink miestelį, bet ir apie daugelį kaimų. Maras prisiartinė, bet negalėjo pereiti per tas vagas ir gyvestojai išsigelbėjo žmonės taip nusidžiaugę, jog nuėmė auksinę žagrę, padėjo prie miestelio ir supylė ant jos kalnelį, pavadindami jį Algirdo kalnu, garbei tuo laiku viešpatavusio Lietuvos kunigaikščio.

Spalis

KAIP ATGIMTI IS NAUJO

Jėzus atsakė: "Iš tiesų, iš tiesų sakau tau: jei kas neatgims iš aukštybės, negalės regėti Dievo karalystės... Kas gimė iš kūno, yra kūnas, o kas gimė iš Dvasios, yra Dvasia. Nesistebk, jog pasakiau: jums reikia atgimti iš aukštybės". (Jono 3:3, 6, 7).

Maloniai kviečiame visus išgirsti kaip atgimti iš naujo, šiandien 8:45 val. vakare radijo banga 1450 AM per "Lietuvos".

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunias dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėti \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJENOS,

4157 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60623

JAU ATSPAUSDINTA J. KLAUSEIKIO KNYGA

BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.
Kaina — \$3, persiuntimas paštą — \$1.

KNYGĄ IŠLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ
LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą,
arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

REAL ESTATE

Home, Land — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE

PASKŲLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAI
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS

• NOTARIATAS • VERTIMAS

VISU RŪSIU DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2235

KAM MOKĖTI NUOMĄ?
GERIAU SKOLA.

Pajamų bungalov — 1½ aukšto mūrinis, 3 butai: 1 su 2 mieg. Garžas: Marquette Parko centre. Nebrangus.

2 aukštų mūrinis. Pirmame aukšte 6 kambariai, 3 mieg. Antrasis aukštas padalintas į du butus. Butų šiuoju dirbtuvė rūsyje. Geros pajamos. Lithuanian Plaza Court (69th St.) ir Washtenaw.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX

2951 W. 63rd St.

Tel.: 436-7878

REPAIRS — IN GENERAL
(vairuotojams Taisyklės)

TAISO ORO VĖSINTUVUS,
SALDYTUVUS, SKALBIMO
IR DŽIOVINIMO MAŠINAS
BEI KROSNIS.
Herman Dečky
Tel. 585-6624

KAIP SUDAROM TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULC varuosta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta "Sūduvos" šleista knyga su legaliskomis formomis.
Knyga su formomis gauna na Naujienų administracijoje.

"LIUCIJA"

Ave., Chicago, IL 60629.

Miko šileikto apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell

Iowa buvo pirmoji JAV, kuri uždėjo taksus balandžio mėn. 1921 m. cigaretėms. Nuo to laiko buvo leidžiama parduoti cigaretes toje valstijoje.

Bo sure
to drown
all fires.

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI
Turli Chicago miesto laida, dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-88 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4445 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

Dengiamie ir talsome visų rūšių stogus. Už darbų garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 or 737-1717

A. T V E R A S
Laukrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisyimas
2646 West 69th Street
Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5986

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7456
Taip pat daromi vertimai, giminių išvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance
Good service/Good price
F. Zapolski, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642 - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company
Home Office: Bloomington, Illinois

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadi: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
1649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Sėdantienais pagal susitarimą.
6406 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi

DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.

Chicago, IL 60608